

INSTRUKCJA O NIEKTÓRYCH KWESTIACH DOTYCZĄCYCH WSPÓŁPRACY WIERNYCH ŚWIECKICH W MINISTERIALNEJ POSŁUDZE KAPŁANÓW

Artykuł 8

NADZWYCZAJNY SZAFARZ KOMUNII ŚWIĘTEJ

Wierni nie wyświęceni już od dłuższego czasu współpracują z szafarzami wyświęconymi w różnych dziedzinach duszpasterstwa, aby «wierni coraz głębiej poznawali niepojęty dar Eucharystii oraz by coraz pełniej mogli zaznawać skuteczności jego zbawczego działania».

Jest to posługa liturgiczna odpowiadająca na rzeczywiste potrzeby wiernych, ustanowiona przede wszystkim z myślą o chorych oraz o zgromadzeniach liturgicznych, podczas których bardzo liczni wierni pragną przyjąć komunię św.

§ 1. Należy jednak właściwie stosować przepisy kanoniczne dotyczące *nadzwyczajnego szafarza komunii św.*, aby nie wywoływać nieporozumień. Stanowią one, że zwyczajnym szafarzem komunii św. jest biskup, prezbiter i diakon, natomiast szafarzami nadzwyczajnymi są zarówno oficjalnie ustanowieni akolici, jak wierni upoważnieni do tego zgodnie z kan. 230, § 3.

Jeżeli nakazuje to rzeczywista potrzeba, wierny nie wyświęcony może zostać upoważniony przez biskupa, *ad actum vel ad tempus* lub też na stałe, aby jako szafarz nadzwyczajny rozdzielał komunię św. także poza liturgią eucharystyczną, stosując przy tym specjalną liturgiczną formułę błogosławieństwa. W wyjątkowych i nieprzewidzianych przypadkach takiego upoważnienia może udzielić *ad actum* kapłan przewodniczący liturgii eucharystycznej.

§ 2. Szafarz nadzwyczajny może rozdzielać komunię św. podczas liturgii eucharystycznej tylko w sytuacji, gdy szafarze wyświęceni są nieobecni albo gdy ci ostatni, chociaż obecni, nie mogą tego czynić z powodu jakichś rzeczywistych przeszkód. Może pełnić tę funkcję także wówczas, gdy z powodu szczególnie licznego udziału wiernych, którzy pragną przyjąć komunię św., oraz braku dostatecznej liczby szafarzy wyświęconych liturgia eucharystyczna nadmiernie by się przedłużyła.

Funkcja ta ma charakter *zastępczy i nadzwyczajny* oraz powinna być wykonywana zgodnie z przepisami prawa. W związku z tym jest wskazane, aby biskup diecezjalny wydał specjalne przepisy, pozostające w całkowitej zgodzie z powszechnym prawodawstwem Kościoła, które uregulują sprawy związane ze sprawowaniem tej funkcji. Należy też zadbać, aby wierny do niej wyznaczony został należycie pouczony na temat doktryny eucharystycznej, charakteru swojej posługi, przepisów, jakich należy przestrzegać ze względu na cześć należną tak wzniosłemu sakramentowi, oraz uregulowań prawnych dotyczących dopuszczania do komunii.

Aby nie wywoływać nieporozumień, należy unikać i zaprzestać określonych praktyk, które pojawiły się od pewnego czasu w niektórych Kościołach partykularnych, takich jak:

- udzielanie komunii samemu sobie, jak gdyby się było koncelebransem;
- włączanie do obrzędu odnowy przyrzeczeń kapłańskich podczas Mszy św. Krzyżma w Wielki Czwartek także innych kategorii wiernych, którzy odnawiają śluby zakonne lub zostają mianowani nadzwyczajnymi szafarzami komunii św.
- stałe korzystanie z pomocy nadzwyczajnych szafarzy podczas Mszy św. i uzasadnianie tego dowolnie rozszerzonym pojęciem «licznego udziału wiernych».

Artykuł 9

APOSTOLSTWO CHORYCH

§ 1. Wierni nie wyświęceni mogą wnieść cenny wkład w tej dziedzinie. Niezliczone są przykłady dzieł i czynów miłosierdzia wobec chorych, które podejmują osoby nie wyświęcone zarówno pojedynczo, jak i w różnych formach apostołatu zespołowego. Dzięki temu chrześcijanie są obecni w pierwszej linii w świecie cierpienia i choroby. Tam gdzie wierni nie wyświęceni towarzyszą cierpiącym w najtrudniejszych chwilach, winni przede wszystkim wzbudzić w nich pragnienie przyjęcia sakramentu pokuty i namaszczenia chorych, kształtując w nich należyte usposobienie i pomagając w dobrym przygotowaniu się do indywidualnej spowiedzi sakramentalnej oraz do przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych. Jeśli wierni nie wyświęceni udzielają sakramentaliów, winni zadbać, aby ich gesty nie były odczytywane jako sprawowanie sakramentów, które są zastrzeżone tylko i wyłącznie dla biskupów i kapłanów. Osoby nie będące kapłanami nie mogą w żadnym przypadku udzielać namaszczenia ani olejem poświęconym dla namaszczenia chorych, ani nie poświęconym.

§ 2. W tym, co dotyczy udzielania tego sakramentu, prawodawstwo kanoniczne kieruje się nieomylną doktryną teologiczną i odwieczną praktyką Kościoła, wedle których jedynym uprawnionym szafarzem jest kapłan. Przepisy te są w pełni zgodne z teologicznym misterium, którego znakiem i urzeczywistnieniem jest posługa kapłańska.

Należy umacniać świadomość, że zastrzeżenie posługi namaszczenia wyłącznie kapłanom wynika stąd, iż sakrament ten jest związany z odpuszczeniem grzechów i z godnym przyjęciem Eucharystii. Nikt inny nie może być zwyczajnym ani nadzwyczajnym szafarzem tego sakramentu, a jakiegokolwiek działania sprzeczne z tą zasadą są symulacją udzielania sakramentu